

Gäller för: VE An Op IVA

Giltig från: 2024-10-20

Innehållsansvar: Anna Widunder, (annfl15), Överläkare

Giltig till: 2026-10-18

Granskad av: Åsa Appelqvist, (asaap), Enhetschef

Godkänd av: Annelie Sundén Gustavsson, (annsu1), Verksamhetschef

Ultraljudsledda punktioner och annan provtagning på anestesi-operation

Innehållsansvariga

Anna Widunder, överläkare anestesi-operation-IVA, SkaS Skövde

Ingemar Lindström, överläkare anestesi-operation-IVA, SkaS Skövde

Marie-Louise Johansson, sektionsledare Anestesi, SkaS Skövde

Revideringar i denna version

Förlängd giltighet.

Bakgrund, syfte och mål

Tillämpas i Skövde.

Rutin för hantering av remisser och provmaterial vid ingrepp där anestesipersonal bistår med anestesi, sedering eller smärtlindring vid till exempel ultraljudsledda punktioner med biopsier, cytologiprov eller odling som utförs av personal från Bild- och funktionsmedicin.

Rutinen avser även ingrepp som lumbalpunktion och blodprovstagning på operationsavdelningen där anestesipersonal bistår.

Korrekt märkning och hantering av remisser och provmaterial är av största vikt inom sjukvården. Vid kirurgiska ingrepp och operationer där operationssjuksköterska medverkar, finns säkra rutiner för detta.

Denna rutin syftar till att skapa en säker hantering av remisser och provmaterial samt att klarlägga ansvarsfördelningen när enbart anestesipersonal medverkar vid provtagningen.

Arbetsbeskrivning

Ultraljudsledda punktioner

Majoriteten av alla ultraljudsledda punktioner görs i lokalbedövning på röntgenavdelningen utan medverkan av anestesipersonal. För barn och för vuxna med speciella behov kan generell anestesi eller djup sedering vara nödvändigt.

Av patientsäkerhetsskäl görs detta på operationssal på operationsavdelningen. En Orbit-anmälan är nödvändigt och planeringen för ingreppet får samordnas mellan operationskoordinator och radiologins ultraljudskoordinator.

- **Remitterande enhet** ansvarar för att patologi-, cytologi- och/eller mikrobiologiremisser medföljer och är ifyllda med adekvata anamnesuppgifter
- **Radiologipersonal** ansvarar för att provmaterialet märks med korrekta patientuppgifter. Radiologipersonalen tar med sig provtagningsmaterialet och remisser tillbaka till ultraljudet. Sedan kontaktas remitterande enhet för hämtning av prover och remisser. Remitterande enhet ser till att prover lämnas till laboratorium.
- **Anestesipersonal** kontrollerar vid ID kontroll och genomgång av checklista för säker kirurgi att remiss med anamnesuppgifter är medsända. Om det saknas ska inte någon anestesi påbörjas.

Lumbalpunktion och blodprovstagning

För ingrepp som kan göras på preop-salen på operationsavdelningen behövs ingen operationsanmälan utan det räcker med en vanlig allmänremiss. Åtgärden registreras som en extern åtgärd i Orbit 5. För barn är oftast operationssal lämpligast och för dessa blir operationsanmälan i Orbit 5 nödvändigt.

- **Remitterande enhet** ansvarar för att remisser och provtagningsmaterial medföljer. Medföljande personal medverkar vid provtagning, märkning av rör och ser till att prover kommer till laboratorium
- **Anestesipersonal** kontrollerar vid ID kontroll att remisser och provtagningsmaterial medföljer. Om detta saknas ska ingen sedering och provtagning påbörjas.

Relaterad information

[Njurbiopsi på barn - omvårdnadsplan](#) dokument-id 23417

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE An Op IVA

Innehållsansvar: Anna Widunder, (annfl15), Överläkare

Granskad av: Åsa Appelqvist, (asaap), Enhetschef

Godkänd av: Annelie Sundén Gustavsson, (annsu1), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9695-1808319850-277

Version: 4.0

Giltig från: 2024-10-20

Giltig till: 2026-10-18